

ARABULUCULUĞUN SAĞLIK HUKUKUNA YANSIMALARI

GİRİŐ

Türk Hukuk Sisteminde, taraflar arsında ortaya çıkan tüm uyuşmazlıklar çözüml için mahkemeye taşınmaktadır. Bu durum mahkemelerin iş yoğunluğunu arttırmakta aylarca ve çoğunlukla yıllarca süren yargılama aşamasının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Yapılan yargılamalar sonucunda mahkemelerin vermiş olduğu kararlar bazen bir tarafın bazen de tarafların menfaatlerini karşılayamamaktadır.

Bu çalışmamızda, uyuşmazlıkların çözümünde gerek yargı yükünün azaltılmasına ve dolayısıyla yıllarca süren yargılama neticesinde tarafların mağdur edilmemesinin sağlandığı ve her iki tarafın da menfaatlerinin karşılanabileceği, Alternatif Çözüm Yollarından birisi olan Arabuluculuk yöntemini anlatmaya çalışacağız.

Arabuluculuk yöntemini anlatırken, yönteme ait genel bilgilerle beraber, yöntemin sahip olduğu ilkeleri, Türk Hukuk Sisteminde hangi uyuşmazlıklarda başvurabileceğimizi, yöntemin nasıl işlediğini, Sağlık Hukuku konusuna giren uyuşmazlıklarda arabuluculuk yönteminin elverişli olup olmadığını ve son olarak Sağlık Hukuku uyuşmazlıklarında neden Arabuluculuk yöntemine başvurulması gerektiğini değerlendireceğiz.

I. ARABULUCULUK YÖNTEMİNE AİT GENEL BİLGİLER

A. Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları ve Arabuluculuk Yönteminin Tanımı

Uzun yargılama süreçleri ve daha sonra mahkemelerce verilen kararların tarafların memnuniyetlerinin sağlanmaması, uyuşmazlık içerisinde bulunan tarafları mahkemelere alternatif olabilecek yöntemlere yöneltmiştir. Mahkemelere konu olan uyuşmazlıkların her iki tarafın da menfaatini sağlayacak çözüm yöntemleriyle sonuca bağlamak için geliştirilen yöntemler doktrinde alternatif uyuşmazlık çözüm olarak ifade edilmektedir¹.

İlk olarak Anglo – Sakson hukuk sisteminde kullanılmaya başlayan alternatif uyuşmazlık çözüm yolları, Amerika’da ise 1960’lı yılların başında kullanılmaya başlamış olsa da, esas gelişimini 1980’li yıllarda İngiltere’de gösteren sistem, küreselleşmenin etkisiyle son yıllarda hızla gelişmiştir².

Alternatif çözüm yolları olarak birden fazla çözüm yöntemi bulunmaktadır. Bunları Arabuluculuk, Müzakere, Mini Yargılama, Tarafsız Ön Değerlendirme ve Tahkim³ olarak sayabilmemiz mümkündür. Tüm bu çözüm sistemlerin temeline “sürece gönüllü katılım, taraflara bağlayıcılığı olmayan tavsiyelerde bulunabilme ve taraflardan birinin sonuçtan tatmin olmaması halinde mahkemeye başvuru hakkının tanınması”⁴ dayanmaktadır.

Biz bu çalışmamıza Alternatif Çözüm Yollarından olan Arabuluculuk Yöntemini ele alacağız.

¹ Şamil Demir, **Avukatın Uzlaşma Sağlama Yetkisi**, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2011, s.5.

² Alper Bulur, **Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları ve Arabuluculuk Yöntemi**, Ankara Barosu Dergisi, Yıl 65., Sayı 4, Güz 2007, Ankara, s.31.

³ Sûha Tanrıver, **Hukuk Uyuşmazlıkları Bağlamında Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları ve Özellikle Arabuluculuk**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 64, Ankara 2006, s. 151-177.; Mustafa Özbek, **Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları ve Temel Çözüm Türleri Nelerdir?**, Ankara Barosu Dergisi, Sayı 2-3, Ankara, 1999, s.187-204.

⁴ Demir, s.7.

Arabuluculuk, aralarında uyuşmazlık olan tarafların, ihtilaflarını tarafsız ve objektif bir üçüncü kişi olan arabulucunun yardımıyla müzakere ederek çözüme kavuşturmak için anlaştıkları, gönüllü bir süreçtir⁵.

Arabuluculuk yöntemi; “*Arabuluculuk, uyuşmazlık içine düşmüş olan tarafları, konuşmak ve müzakerelerde bulunmak amacıyla bir araya getiren, birbirlerini anlamalarını ve bu suretle kendi çözümlerini kendilerinin üretmelerini sağlamak için aralarındaki iletişimi kolaylaştıran, tümüyle bağımsız tarafsız ve objektif bir konumda bulunan üçüncü kişinin katılımıyla yürütülen gönüllü bir usuldür*”⁶ şeklinde tanımlanabilir. Arabuluculuk yöntemi Alternatif Çözüm Yolları içerisinde en çok tercih edilen yöntemdir.

Tanımdan da anlaşılacağı üzere, arabuluculuk yönteminde arabulucunun görevi hukuki uyuşmazlık konusu olayda karar vermek değildir; karar vermek tamamen taraflara aittir. Arabulucu taraflara hukuki uyuşmazlığın çözümünde kesinlikle öneride bulunmaz⁷. Arabulucu, tarafların aralarındaki hukuki uyuşmazlığı çözebilmeleri için uygun ortamı oluşturan, kendi çözümlerini üretmelerine yarayacak bir takım teknikler kullanarak uyuşmazlığın çözümüne yardımcı olan bağımsız ve tarafsız kişidir.

B. Arabuluculuk Yönteminin Sahip Olduğu İlkeler

Yukarıda anlatmaya çalıştığımız arabuluculuk yönteminin işlevselliğini koruması ve devam edebilmesi için sahip olması gereken bir takım temel ilkeler bulunmaktadır. Arabuluculuk yönteminin hukuki uyuşmazlıklarda başarı sağlaması bu ilkelere dayanmaktadır.

Gizlilik, arabuluculuğun esaslı taraflar arasındaki güven duygusu olduğundan, söz konusu güvenin sağlanması için arabuluculuk sürecinin gizli yürütülmesi, tarafların bu süreç içerisinde ortaya koydukları ve sır olarak saklanması gereken ifade ve belgelerin

⁵ Demir, s.13.

⁶ Gizem Ersen Perçin, **Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemlerinden Arabuluculuğun Hukuksal Düzenlemelerdeki Yeri**, Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni, Yıl 31, Sayı 2, 2011, s. 185.

⁷ Tanrıver, s.165.

gizliliğinin güvence altına alınması gerekir⁸. Gizlilik, arabuluculuğun önemli ve işlevsek bir gerekliliğidir⁹. Arabuluculuk görüşmeleri sürecinde taraflarca yapılan beyanlar ve/veya belgeler arabuluculuk süreci sonrasında açılacak davalarda kişinin aleyhine kullanılmayacağına güvence altına alınmış olması gerekir ki, taraflar arasındaki güven duygusu sağlanabilsin. Kısacası gizlilik ilkesi, arabuluculuk sürecinin aleni olmamasını, tarafların ve arabuluculuk sürecine taraflardan başka dâhil olan üçüncü kişilerin¹⁰ de birbirlerine karşı sır saklama yükümlülüğünü ve arabuluculuk süreci sonrasında açılacak davalarda arabuluculuk sürecinde ortaya konulan beyan, bilgi ve belgelere dayanılmamasını ifade eder¹¹. Bununla birlikte, her iki tarafın rızası ile birlikte gizliliğin kaldırılmasına karar verilebilir.

İradilik, arabuluculuk yöntemine başvurma ve katılma, uzlaşma baskısının olmayışı, ortaya konulan uzlaşma önerisinin taraflarca serbestçe kabul edilmesi veya reddedilmesi ve arabuluculuk yönetiminin arabuluculuk süreci içerisinde istenildiği zaman sona erdirilebilmesini ifade eder. Taraflardan hiç biri bir diğer tarafı arabuluculuk sürecine dâhil olmayı zorlayamaz. Taraflar tamamen kendi iradeleriyle süreci kabul etme veya reddetme hakkına sahip olduğu gibi, ilk başka arabuluculuk yöntemini kabul etmiş olsa dahi daha sonra süreç boyunca taraflar ve/veya taraflardan herhangi biri sürecin sonlanmasını isteyebilmektedir. Arabuluculuk yönteminin taraflarca sonlandırılması halinde, her iki tarafın da bu nedenle bir külfete katlanmak zorunda kalması söz konusu değildir¹². Sürecin taraflar veya taraflardan birinin sonlandırılması, daha sonra süreci sonlandırmak isteyen tarafın aleyhine kullanılmaz. Ayrıca, 23.06.2016 tarihli İş Mahkemeleri Kanunu Tasarısında bazı iş davalarında “zorunlu arabuluculuğa” yer verilmiştir¹³.

⁸ Çiğdem Yazıcı Tıktık, **Arabuluculukta Gizliliğin Korunması**, Doktora Tezi, 2010, s.29.

⁹ Christopher W. Moore, **Arabuluculuk Süreci Anlaşmazlık Çözümünde Pratik Stratejiler**, 4. Bası, 2016, s.316

¹⁰ Ferhat Yıldırım, **Türk Hukuk Sisteminde Alternatif Bir Çözüm Yolu Olarak Arabuluculuk**, <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/ijsser/> 2(3) 2016, s.931.

¹¹ Tıktık, s.29.

¹² Tıktık, s.35.

¹³ <http://www.adalet.gov.tr/tasarilar/20160323-isMahkemeleriKanunuTasarisi-ikiliTABLO-istinaftansonra.pdf>

Arabulucunun tarafsızlığı ve bağımsızlığı, arabulucunun taraflar arasında eşit davranmasını ifade eder. Arabuluculuk yönteminin sağlıklı olarak işleyebilmesi için, arabulucu, taraflara eşit davranmak zorunda olduğu gibi, arabuluculuk neticesinde varılacak anlaşmada şahsi menfaatinin bulunmaması gerekmektedir.

II. TÜRK HUKUK SİSTEMİNDE ARABULUCULUK

A. Mevzuat

Türk Hukuk Sistemine Arabuluculuk Yöntemi ile ilgili yasal düzenlemeler 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu (HUAK) ve ilgili yönetmeliği olan Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliğidir (HUAKY)¹⁴. Bununla birlikte yukarıda belirtmiş olduğumuz gibi 23.06.2016 tarihli İş Mahkemeleri Kanunu Tasarısında bazı iş davalarında “zorunlu arabuluculuğa” yer verilmiştir¹⁵.

HUAK madde 2 (b) bendinde Arabuluculuk, “*Sistematik teknikler uygulayarak, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getiren, onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştiren, uzmanlık eğitimi almış olan tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişinin katılımıyla ve ihtiyarî olarak yürütülen uyuşmazlık çözüm yöntemi*¹⁶” şeklinde tanımlanmıştır.

B. Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Kapsamında Arabuluculuk Yöntemiyle Çözülebilecek Uyuşmazlıklar

HUAK madde 1 (2) kapsamında Türk Hukuk Sistemine arabuluculuk yöntemi ile çözüme kavuşturulacak uyuşmazlıklar düzenlenmiştir. Söz konusu

¹⁴ <http://www.adb.adalet.gov.tr/Sayfalar/Teskilat/mevzuat/HukukUyusmazliklarindaArabuluculukKanunuYonetmeli.pdf>; <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/06/20120622-1.htm>

¹⁵ <http://www.adalet.gov.tr/tasarilar/20160323-isMahkemeleriKanunuTasarisi-ikiliTABLO-istinaftansonra.pdf>

¹⁶ <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/06/20120622-1.htm>

düzenlemeye göre, yabancılık unsuru taşıyanlar da dâhil olmak üzere, ancak tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri iş veya işlemlerden doğan özel hukuk uyuşmazlıklarının çözümlenmesinde arabuluculuk yöntemi uygulanabileceği gibi, aile içi şiddet iddiasını içeren uyuşmazlıkları arabuluculuk yöntemi ile çözülebilecek uyuşmazlıkların dışında tutmuştur.

Bu düzenleme doğrultusunda genel olarak ifade edilmek istenirse, alacak davasına konu uyuşmazlıklar (ticari, işçi – işveren, kira alacağından doğan ve tüketici uyuşmazlıklarından vb. uyuşmazlıklar), maddi – manevi tazminat talepleri (tıbbi uygulama hatalarından doğan vb. uyuşmazlıklar) ve taşınır mal uyuşmazlıkları gibi uyuşmazlıkların arabuluculuk yöntemi ile çözülebilecek uyuşmazlıklardan olduğu anlaşılabilir. Kanun metninde, sadece tarafların üzerine serbestçe tasarruf edebilecekleri iş veya işlemlerden doğan özel hukuk uyuşmazlıklarında başvurulacak bir yöntem olarak belirlendiği için bu sefer hangi uyuşmazlıklarda tarafların üzerinde serbestçe tasarruf yetkisi bulunmadığının tespiti gerekmektedir. Öncelikle belirtmek isteriz ki, kanun koyucu, özel hukuk – kamu hukuku ayrımını açıkça belirttiğinden kamu hukuku alanına giren uyuşmazlıklarda arabuluculuk yöntemi elverişli değildir. O vakit karşına hangi uyuşmazlıkların kamu hukuku alanına girdiği sorusu çıkmaktadır. Yine genel olarak ifade edebileceğimiz ve sınırlı sayıda olmamak üzere, velayet – vesayet – soy bağı ile ilgili davalar, boşanma ve ayrılık davaları, evliliğin butlanı, çekişmesiz yargı işleri ve iflas davası gibi uyuşmazlıkların arabuluculuk yöntemine uygun olmadığını ifade edebiliriz.

C. Arabuluculuk Yönteminin İşleyişi

HUAK madde 13 vd. ve HUAKY madde 17 vd. maddelerde arabuluculuk yönteminin işleyişi düzenlenmiştir. Söz konusu düzenlemelere göre, taraflar ister dava açılmadan ister dava açıldıktan sonra arabuluculuk yöntemine başvurabilmektedirler¹⁷.

Taraflar dava açılmadan önce arabuluculuk yöntemine başvurma konusunda her zaman anlaşabilirler. Aksi kararlaştırılmadıkça taraflardan birinin arabuluculuk

¹⁷ Yıldırım, s. 934.

yöntemine başvurmasına müteakip teklifine otuz gün içerisinde olumlu cevap alamaz ise teklif reddedilmiş sayılır¹⁸.

Uyuşmazlığa konu olayın yargılmasının devamı sırasında, taraflar yargılamanın her aşamasında arabuluculuk yöntemine başvurma konusunda anlaşabilir. İdeal olan ön inceleme aşamasında arabuluculuk yöntemine başvurudur¹⁹. Mahkeme de ön inceleme aşamasında tarafları arabuluculuk yöntemine başvuruya teşvik edebilir. Taraflar yargılama aşamasında arabuluculuk yöntemine başvuracaklarını beyan ettikleri takdirde mahkeme dosyanın arabulucuya gönderilmesi hususunda bir ara karar tesis eder. Bu doğrultuda mahkeme yargılamayı üç aydan fazla olmayacak şekilde erteler. Bu süre tarafların birlikte başvurusu üzerine bir defaya mahsus olmak üzere üç aya kadar uzatılabilir²⁰. Söz konusu üç aylık süreler üst sınır teşkil edip, mahkemece en fazla iki defa yani toplamda 6 aydan fazla olamaz.

Taraflar Arabuluculuk Daire Başkanlığınca yayınlanan arabulucular listesinden diledikleri arabulucuyu serbestte tayin edebilir.

Arabuluculuk sürecinin başlaması, zamanaşımı ve hak düşürücü süreleri etkiler²¹.

Dava açılmadan önce taraflar arabuluculuk yöntemine başvurma hususunda anlaşırsalar, arabulucu tarafları en kısa sürede toplantıya çağırarak yükümlüdür. İlk toplantıya katılan tarafların arabuluculuk sürecini devam ettirmesi hususunda anlaşma sağlanırsa, arabulucu bu durumu belgeleyen bir tutanak düzenler ve söz konusu tutanağın imzalanması ile birlikte arabuluculuk sürecinin başladığı kabul edilir²².

Dava açıldıktan sonra ise, “...*Dava açılmasından sonra arabulucuya başvuru hâlinde ise bu süreç, mahkemenin tarafları arabuluculuğa davetinin taraflarca kabul edilmesi veya tarafların arabulucuya başvurma konusunda anlaşmaya vardıklarını*

¹⁸ HUAK md. 13/1; HUAKY md. 17/1.

¹⁹ Yıldırım, s. 934.

²⁰ HUAK md. 15/5; HUAKY md. 19/6.

²¹ HUAK md. 16/2; HUAKY md. 20/2.

²² Yıldırım, s. 936.

duruşma dışında mahkemeye yazılı olarak beyan ettikleri ya da duruşmada bu beyanlarının tutanağa geçirildiği tarihten itibaren işlemeye başlar.”²³ şeklindedir.

Arabuluculuk süreci tarafların anlaşmaya varması veya anlaşmaya varamaması şeklinde sonuçlanabilir. Süreç sonunda taraflar anlaşmaya varamamışlar ise söz konusu durum arabulucu tarafından tutanakla tespit edilip, arabulucu tarafından bir ay içerisinde Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğüne göndermesi gerekmektedir. Arabuluculuk süreci tarafların anlaşmaya varması ile sonuçlanırsa, bu sefer arabulucu tarafından bir anlaşma metni düzenlenir ve tarafların imzası ile anlaşma metni sonlandırılır. Arabulucu anlaşma metnini de yine bir ay içerisinde Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğüne göndermekle yükümlüdür²⁴. *“Taraflar, arabuluculuk faaliyeti sonunda bir anlaşmaya varırlarsa, bu anlaşma belgesinin icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesini talep edebilirler. Dava açılmadan önce arabuluculuğa başvurulmuşsa, anlaşmanın icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesi, asıl uyuşmazlık hakkındaki görev ve yetki kurallarına göre belirlenecek olan mahkemeden talep edilebilir. Davanın görülmesi sırasında arabuluculuğa başvurulması durumunda ise anlaşmanın icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesi, davanın görüldüğü mahkemeden talep edilebilir. Bu şerhi içeren anlaşma, ilam niteliğinde belge sayılır.”²⁵.*

III. SAĞLIK HUKUKU VE ARABULUCULUK

A. Sağlık Hukuku Uyuşmazlıklarının Arabuluculuk Yöntemine Uygunluğu

Yukarıda bahsetmiş olduğumuz üzere, HUAK’a göre arabuluculuk yöntemine ancak tarafların sulh olabileceği, üzerinde serbestçe tasarrufta bulunabildiği hallerde başvurulabilecektir. Örneğin tarafların boşanabilmesi ve çocuğun velayeti için mutlaka

²³ HUAK md. 16/1; HUAKY md. 20/1.

²⁴ HUAK md. 17/4; HUAKY md. 21/4.

²⁵ HUAK md. 18/3; HUAKY md. 22/2.

bir mahkeme kararı gerektiğinden tarafların bu gibi konuları arabuluculuk yöntemi ile çözüme kavuşturması mümkün değildir.

Sağlık hukukunda karşımıza çıkabilecek uyuşmazlıklar genel olarak; hasta ile sağlık hizmeti sunucusu arasında, hastanın yeteri kadar aydınlatılmaması, hastaya gerçekleştirilen tıbbi müdahalenin malpraktis mi, komplikasyon mu olduğu gibi konuları oluşturmaktadır. Kısaca, tıbbi uygulama hatası olarak kabul ettiğimiz bu tür uyuşmazlıklar, bir taraftan ceza ve disiplin hukukunun konusunu oluştururken diğer taraftan ise tazminat (maddi – manevi) hukuku konusunu oluşturmaktadır²⁶. Ceza ve disiplin hukukuna konu olan uyuşmazlıklarda arabuluculuk yönteminin uygulama alanı bulamayacağını söylemekle birlikte, tazminat hukuku alanına giren uyuşmazlıklarda arabuluculuk yönteminin uygun olduğunu söyleyebiliriz; çünkü bu tür uyuşmazlıklar tarafların üzerinde serbestçe tasarrufta bulunabileceği uyuşmazlıkların arasına girmektedir²⁷.

B. Sağlık Hukuku Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Yönteminin Önemi

Söz konusu durum sağlık olduğunda, tarafların uyuşmazlığa daha duygusal yaklaşacağı aşikârdır. Bu uyuşmazlıkların iyi yönetilmesi durumunda tarafların maddi menfaatleri yanında manevi menfaatleri de kazan-kazan ilkesi çerçevesinde sağlanmış olacaktır. Arabuluculuk yöntemi yukarıda anlatmaya çalıştığımız gibi, üç ana temel ilkedен²⁸ oluşmakla birlikte aynı zamanda uzun yargılama süreçlerine karşı her iki tarafın da menfaatine sonuçlar doğurması amacıyla tercih sebebi olan bir alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemidir. Arabuluculuk yöntemi mahkeme kararlarının aksine taraflar arasındaki ilişkiyi koruduğu gibi geçmişe yönelik değil, geleceğe yönelik çözüm ile sonuçlanmaktadır. Arabuluculuk yönteminin temelinde dostane çözüm yolu olduğundan taraflar arasındaki ilişkilerin kötüye gitmesini engellediği gibi bozulmuş olan ilişkilerin iyileşmesini de sağlamaktadır. Söyle ki, bir mahkeme kararından sonra genellikle taraflar arasındaki ilişki sona ermektedir. Arabuluculuk yöntemiyle tarafların

²⁶ Ayfer Uyanık, <http://www.literaturaktuel.com/saglikta-arabuluculuk/> (erişim tarihi 14.04.2017)

²⁷ Mehmet Demir, **Tıbbi Uygulama Hatalarından Sorumlulukta Ülkemizdeki Hukuksal Süreç**, Medikolegal Düzlem Tıpta Uygulama Hataları, Baskievi, İstanbul, s.24-27.

²⁸ Bknz s.3-4.

kendi istekleri doğrultusunda bir çözüme ulaşılmaya ulaşılmaya aralarındaki ilişkinin devam etme imkânı da bulunmaktadır.

Arabuluculuk yöntemine elverişli diğer uyuşmazlıklarda olduğu gibi Sağlık Hukuku konusuna giren uyuşmazlıklarda da arabuluculuk yöntemine başvurulması, hasta ve sağlık hizmeti sunucusuna birçok menfaat sağlamaktadır. Öncelikle arabuluculuk yöntemine başvurulmasıyla, uzun süreçler alan yargılama aşaması aşılmış olup kısa sürede hastaların mağduriyetinin çözüme sağlanmış, sağlık hizmeti sunucusu da uzun ve stresli olan yargılama sürecinden kurtulmuş olur.

Arabuluculuk yöntemi, mahkeme yargılamasına nazaran daha düşük maliyetli olduğundan, tarafları yüksek meblağlı yargılama giderlerinden kurtarmaktadır.

Günümüzde gerek yazılı, gerek görsel gerekse sosyal medya vasıtasıyla gerçekliği müphem olan birçok haber yer almakta, söz konusu haberlerin sonuçları ise maalesef yayınlanmamaktadır. Bu gibi haberler sonucunda kimi zaman yargısız infaz yapılmakta ve kişiler veya kurumlar haksız yere teşhir edilmektedir. Arabuluculuk sürecinin gizliliği ilkesi prensibiyle, taraflar arasında aleniyet kazanılması istenmeyen haberlerin önüne geçilmekte, süreç içerisinde tarafların beyanları ve sunulan belgelerin gizliliği korunmaktadır. Bu nedenle taraflar aleniyet kaygısı yaşamaksızın çekinmeden her konuyu süreç içerisinde görüşme fırsatını elde etmiş olurlar. Bu durum taraflar arasında güvene dayanan bir çözüme ulaşılmasını sağlamakla birlikte, uyuşmazlık konusunun gizli kalmasını sağlamaktadır. Örneğin, tecrübesiyle alanında tanınmış bir hekimin hastasına gerçekleştirmiş olduğu tıbbi girişimden sonra, hastanın tıbbi girişim nedeniyle mağdur olduğu iddiası mahkemeye taşındığında uyuşmazlık konusu iddia aleniyet kazanabileceği gibi arabuluculuk yöntemi ile uyuşmazlık konusunun gizli kalması sağlanabilecektir.

SONUÇ

İncelendiği üzere, alternatif çözüm yollarından birisi olan arabuluculuk yöntemi ile karar verme yetkisinin hâkim veya hakemde değil, tarafların bizzat kendi iradelerinde olmasıyla her iki tarafın da menfaatlerinin korunduğu bir çözüme ulaşılmaması amaçlanmaktadır. Arabuluculuk yönteminin temel prensiplerini oluşturan gizlilik, iradilik ve arabulucunun tarafsız ve bağımsız olmasıyla mahkeme yargılamasının aksine geriye dönük değil ileriye dönük dostane ilişkiler kurulması ile birlikte kazan-kazan prensibi söz konusu olmaktadır.

Arabuluculuk yönteminin tercih edilmesiyle, Sağlık Hukuku alanına giren uyuşmazlıklarda, hasta mağduriyetleri kısa zamanda, düşük maliyetle, kendi kontrolü altında ve dostane bir şekilde çözüme kavuşturulurken, hekimin ve/veya sağlık hizmeti sunucusunun da yine arabuluculuk yönetiminin gizlilik prensibi çerçevesinde ve yukarıda belirttiğimiz diğer ilkeleri ile birlikte kazan-kazan prensibi çerçevesinde uyuşmazlığı çözüme kavuşturulması amaçlanmaktadır.

Kadıköy, 2017

Av. Arb. Çağrı Şükrü ULUSLU

KAYNAKÇA

Alper Bulur, Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları ve Arabuluculuk Yöntemi, Ankara Barosu Dergisi, Yıl 65., Sayı 4, Güz 2007, Ankara.

Ayfer Uyanık, <http://www.literaturaktuel.com/saglikta-arabuluculuk/> (erişim tarihi 14.04.2017)

Christopher W. Moore, Arabuluculuk Süreci Anlaşmazlık Çözümünde Pratik Stratejiler,4. Bası, 2016.

Çiğdem Yazıcı Tıktık, Arabuluculukta Gizliliğin Korunması, Doktora Tezi, 2010.

Ferhat Yıldırım, Türk Hukuk Sisteminde Alternatif Bir Çözüm Yolu Olarak Arabuluculuk, <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/ijsser/> 2(3) 2016.

Gizem Ersen Perçin, Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemlerinden Arabuluculuğun Hukuksal Düzenlemelerdeki Yeri, Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni, Yıl 31, Sayı 2, 2011.

Mehmet Demir, Tıbbi Uygulama Hatalarından Sorumlulukta Ülkemizdeki Hukuksal Süreç, Medikolegal Düzlem Tıpta Uygulama Hataları, Baskıevi, İstanbul.

Mustafa Özbek, Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları ve Temel Çözüm Türleri Nelerdir?, Ankara Barosu Dergisi, Sayı 2-3, Ankara, 1999.

Süha Tanrıver, Hukuk Uyuşmazlıkları Bağlamında Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları ve Özellikle Arabuluculuk, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 64, Ankara 2006.

Şamil Demir, Avukatın Uzlaşma Sağlama Yetkisi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2011

<http://www.adalet.gov.tr/tasarilar/20160323-isMahkemeleriKanunuTasarisi>

ikiliTABLO-istinaftansonra.pdf

<http://www.adb.adalet.gov.tr/Sayfalar/Teskilat/mevzuat/HukukUyusmazliklarindaArabuluculukKanunuYonetmeligipdf>;

<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/06/20120622-1.htm>